

# **Gestió i Processament de Transaccions: planificacions**

Gestió i Administració de Bases de Dades.  
Grau en Enginyeria Informàtica

**Oriol Ramos Terrades**

**Carles Sánchez Ramos**

*Departament de Ciències de la Computació*

# Continguts

- Seqüenciable per conflictes
- Seqüenciable per vista.
- Graf de precedència.

# Seqüencialitat: planificació

**Objectiu:** entendre quines planificacions concurrents són equivalents a execucions seqüencials

**SEQÜENCIALITAT:** Assegura consistència si la planificació triada és equivalent (té el mateix efecte) que una planificació seqüencial.

Problemes de concurrència:

- Pèrdua d'actualització
- Lectura bruta

# Seqüencialitat: exemple d'execució seqüencial

<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1	read_item(X)		90	50	3	2
2	X:=X-N		90	50	3	2
3	write_item(X)		87	50	3	2
4	read_item(Y)		87	50	3	2
5	Y:=Y+N		87	50	3	2
6	write_item(Y)		87	53	3	2
7	commit()		87	53	3	2
8		read_item(X)	87	53	3	2
9		X:=X+M	87	53	3	2
10		write_item(X)	89	53	3	2
11		commit()	89	53	3	2

Opció fàcil, poc òptima.

<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1		read_item(X)	90	50	3	2
2		X:=X+M	90	50	3	2
3		write_item(X)	92	50	3	2
4		commit()	92	50	3	2
5	read_item(X)		92	50	3	2
6	X:=X-N		92	50	3	2
7	write_item(X)		89	50	3	2
8	read_item(Y)		87	50	3	2
9	Y:=Y+N		87	50	3	2
10	write_item(Y)		89	53	3	2
11	commit()		89	53	3	2

# Prob. Concurrència: pèrdua d'actualització

Operació d'actualització no finalitzada.

$T_1$        $T_2$   
 $90 \rightarrow 87 \rightarrow 89$

$T_2$        $T_1$   
 $90 \rightarrow 92 \rightarrow 89$

t	T1	T2	X	Y	N	M	X(T1)	X(T2)
1	read_item(X)		90	50	3	2	90	
2	X:=X-N		90	50	3	2	87	
3		read_item(X)	90	50	3	2	87	90
4		X:=X+M	90	50	3	2	87	92
5	write_item(X)		87	50	3	2	87	92
6	read_item(Y)		87	50	3	2	87	92
7		write_item(X)	92					92
8	Y:=Y+N							
9	write_item(Y)							

# Prob. Concurrència: lectura bruta

Actualització temporal.

<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4		read_item(X)
5		X:=X+M
6		write_item(X)
7	rollback()	

← Si *T1* falla, cal recuperar el valor *X* anterior a l'actualització de *T1*, però *T2* ja ha llegit el valor *X* canviat per *T1*.

# Seqüencialitat: planificació de transaccions

**Planificació**  $S: I_1, I_2 \dots I_m$  : Seqüència d'operacions de diferents transaccions  $T_1 \dots T_r$  amb 2 dues restriccions:

1. Operacions de la transacció  $T_i$  estan ordenades
2. Operacions de la transacció  $T_j$  poden interpolar-se amb les de  $T_i$

Operacions d'una transacció:

- $r$  (read) –  $r_n(X)$ : Llegir item  $X$  de transacció  $n$
- $w$  (write) –  $w_n(Y)$ : Escriure item  $Y$  de transacció  $n$
- $c$  (commit) –  $cn$ : Confirmar transacció  $n$
- $a$  (rollback) –  $an$ : Avortar transacció  $n$

# Planificació de transaccions: exemple

$S1: r1(X), r2(X), w1(X), r1(Y), w2(X), c2, w1(Y), c1;$

PLANIFICACIÓ $S1$		
$t$	$T1$	$T2$
1	read_item(X)	
2	$X := X - N$	
3		read_item(X)
4		$X := X + M$
5	write_item(X)	
6	read_item(Y)	
7		write_item(X)
8		commit()
9	$Y := Y + N$	
10	write_item(Y)	
11	commit()	



# Planificació de transaccions: seqüencial

Si per totes les transaccions  $T_i$  de  $S$ , les operacions d'una transacció s'executen consecutivament sense que s'interpolin les operacions de l'altra transacció.

$A: r_1(X), w_1(X), r_1(Y),$   
 $w_1(Y), c_1, r_2(X), w_2(X), c_2$

$t$	$T_1$	$T_2$
1	read_item(X)	
2	$X:=X-N$	
3	write_item(X)	
4	read_item(Y)	
5	$Y:=Y+N$	
6	write_item(Y)	
7	commit()	
8		read_item(X)
9		$X:=X+M$
10		write_item(X)
11		commit()

# Planificació de transaccions: seqüencial

*A*, *B* planificacions seqüencials:

PLANIFICACIÓ A		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4	read_item(Y)	
5	Y:=Y+N	
6	write_item(Y)	
7	commit()	
8		read_item(X)
9		X:=X+M
10		write_item(X)
11		commit()

PLANIFICACIÓ B		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1		read_item(X)
2		X:=X+M
3		write_item(X)
4		commit()
5	read_item(X)	
6	X:=X-N	
7	write_item(X)	
8	read_item(Y)	
9	Y:=Y+N	
10	write_item(Y)	
11	commit()	

- Sols hi ha una transacció activa en cada instant. No importa l'ordre executió.
- **PROBLEMA:** Limiten la concurrència, baix aprofitament CPU en operacions E/S.

# Planificacions seqüencials: exemple

PLANIFICACIÓ A						
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1	read_item(X)		90	50	3	2
2	X:=X-N		90	50	3	2
3	write_item(X)		87	50	3	2
4	read_item(Y)		87	50	3	2
5	Y:=Y+N		87	50	3	2
6	write_item(Y)		87	53	3	2
7	commit()		87	53	3	2
8		read_item(X)	87	53	3	2
9		X:=X+M	87	53	3	2
10		write_item(X)	89	53	3	2
11		commit()	89	53	3	2

PLANIFICACIÓ B						
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1		read_item(X)	90	50	3	2
2		X:=X+M	90	50	3	2
3		write_item(X)	92	50	3	2
4		commit()	92	50	3	2
5	read_item(X)		92	50	3	2
6	X:=X-N		92	50	3	2
7	write_item(X)		89	50	3	2
8	read_item(Y)		87	50	3	2
9	Y:=Y+N		87	50	3	2
10	write_item(Y)		89	53	3	2
11	commit()		89	53	3	2

Mateix resultat final.

# Planificacions no seqüencials

*C, D* no seqüencials:

PLANIFICACIÓ C		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3		read_item(X)
4		X:=X+M
5	write_item(X)	
6	read_item(Y)	
7		write_item(X)
8		commit()
9	Y:=Y+N	
10	write_item(Y)	
11	commit()	

PLANIFICACIÓ D		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4		read_item(X)
5		X:=X+M
6		write_item(X)
7		commit()
8	read_item(Y)	
9	Y:=Y+N	
10	write_item(Y)	
11	commit()	

- S'interpolen operacions de diferents transaccions.
- Millor aprofitament CPU.
- **PROBLEMA:** Poden donar incorrectes per la concurrència.

# Planificacions no seqüencials: no consistentes

Exemple C:  
 $X=90$ ,  $Y=50$ ,  
 $N=3$ ,  $M=2$ :

PLANIFICACIÓ C								
$t$	$T1$	$T2$	$X$	$Y$	$N$	$M$	$X(T1)$	$X(T2)$
1	read_item(X)		90	50	3	2	90	
2	$X:=X-N$		90	50	3	2	87	
3		read_item(X)	90	50	3	2	87	90
4		$X:=X+M$	90	50	3	2	87	92
5	write_item(X)		87	50	3	2	87	92
6	read_item(Y)		87	50	3	2	87	92
7		write_item(X)	92	50	3	2	87	92
8		commit()	92	50	3	2	87	92
9	$Y:=Y+N$		92	50	3	2	87	92
10	write_item(Y)		92	53	3	2	87	92
11	commit()		92	53	3	2	87	92

**C no consistent:**  $T2$  llegeix valor  $X$  abans que  $T1$  l'hagi actualitzat. Resultat no coincideix amb planificacions seqüencials  $A$ ,  $B$ .

# Planificacions no seqüencials: consistents

Exemple *D*:

$X=90$ ,  $Y=50$ ,  $N=3$ ,  $M=2$ :

PLANIFICACIÓ <i>D</i>						
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1	read_item( <i>X</i> )		90	50	3	2
2	$X:=X-N$		90	50	3	2
3	write_item( <i>X</i> )		87	50	3	2
4		read_item( <i>X</i> )	87	50	3	2
5		$X:=X+M$	87	50	3	2
6		write_item( <i>X</i> )	89	50	3	2
7		commit()	89	50	3	2
8	read_item( <i>Y</i> )		89	50	3	2
9	$Y:=Y+N$		89	50	3	2
10	write_item( <i>Y</i> )		89	53	3	2
11	commit()		89	53	3	2

*D* consistent: Resultat final igual que planificacions seqüencials *A* i *B*.

# Planificació de transaccions

- No totes les planificacions porten a un estat consistent.
- Donat un conjunt de transaccions, combinant operacions hi ha moltes planificacions possibles, unes porten a un estat consistent a la BD, altres no.
- El SGBD ha d'assegurar que la planificació que decideixi porti a un estat consistent.

# Seqüencialitat i seqüenciable

- **Seqüencialitat (o serialització):** Donada una planificació  $P$ , buscar una planificació seqüencial equivalent.
- **Seqüenciable:** una planificació és seqüenciable si existeix una planificació seqüencial equivalent.
- Per entendre les planificacions que assegurin consistència, i les que no, s'ha d'analitzar dues operacions:
  - $\text{read\_item}(Q) - r(Q)$
  - $\text{write\_item}(Q) - w(Q)$ .
- Diferents tipus d'equivalència entre planificacions:
  - **Seqüencialitat per conflictes**
  - **Seqüencialitat per vistes**



# Seqüenciabile per conflicte

- Suposem una planificació  $S$  que conté les instruccions  $I_i, I_j$  pertanyents a les transaccions  $T_i, T_j$ .
- Tenint en compte les operacions llegir ( $r(Q)$ ) un element  $Q$  o escriure ( $w(Q)$ ), es poden considerar quatre casos de possible conflicte:
  1.  $I_i = r(Q), I_j = r(Q)$ : No hi ha conflicte.
  2.  $I_i = r(Q), I_j = w(Q)$ : Si  $I_i$  s'executa abans que  $I_j$  el primer no llegeix el valor del segon. Conflicte.
  3.  $I_i = w(Q), I_j = r(Q)$ : Conflicte.
  4.  $I_i = w(Q), I_j = w(Q)$ : Conflicte.

# Seqüenciabile per conflicte

- Donada una planificació  $S$

$$S: I_1, I_2 \dots I_n$$

- Dues operacions  $I_i, I_j$  ( $i \neq j$ ) d'una planificació entren en **conflicte** si es satisfan tres condicions:
  - Pertanyen a transaccions diferents.
  - Accedeixen al mateix element de dades  $X$ .
  - Almenys una de les dues operacions és  $w(X)$ .

# Seqüenciabile per conflicte

Donades, dues transaccions

- $T1: r_1(X), w_1(X)$
- $T2: r_2(X), w_2(X),$

les operacions en conflicte són:

- $r_1(X) - w_2(X)$
- $r_2(X) - w_1(X)$
- $w_1(X) - w_2(X)$

	$r_1(X)$	$w_1(X)$	$r_2(X)$	$w_2(X)$	$r_1(Y)$
$r_1(X)$		No	No	Si	No
$w_1(X)$	No		Si	Si	No
$r_2(X)$	No	Si		No	No
$w_2(X)$	Si	Si	No		No
$r_1(Y)$	No	No	No	No	

# Seqüencialible per conflicte: exemple

PLANIFICACIÓ D		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4		read_item(X)
5		X:=X+M
6		write_item(X)
7		commit()
8	read_item(Y)	
9	Y:=Y+N	
10	write_item(Y)	
11	commit()	

→→

PLANIFICACIÓ D'		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4		read_item(X)
5		X:=X+M
6	read_item(Y)	
7		write_item(X)
8		commit()
9	Y:=Y+N	
10	write_item(Y)	
11	commit()	

- Operació  $w_1(X)$  en conflicte amb  $r_2(X)$ .
- Operació  $w_2(X)$  no en conflicte amb  $r_1(Y)$  → **INTERCANVI**

# Seqüenciabile per conflicte

Donada una planificació  $P$

$$P: I_1, I_2 \dots I_i, I_j, \dots I_n$$

Si dues operacions  $I_i, I_j$  ( $I_i$  de  $T_1$ ,  $I_j$  de  $T_2$ ) no estan en conflicte, es pot canviar l'ordre de les dues obtenint una nova planificació  $S$  equivalent a  $P$ .

$$S: I_1, I_2 \dots I_j, I_i, \dots I_n$$

# Seqüenciable per conflicte

Seguint intercanvis  $r_1(Y) \leftrightarrow r_2(X)$ ,  $w_1(Y) \leftrightarrow w_2(X)$ , etc.:

PLANIFICACIÓ D'			PLANIFICACIÓ A		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)		1	read_item(X)	
2	X:=X-N		2	X:=X-N	
3	write_item(X)		3	write_item(X)	
4		read_item(X)	4	read_item(Y)	
5		X:=X+M	5	Y:=Y+N	
6	read_item(Y)		6	write_item(Y)	
7		write_item(X)	7	commit()	
8		commit()	8		read_item(X)
9	Y:=Y+N		9		X:=X+M
10	write_item(Y)		10		write_item(X)
11	commit()		11		commit()

→→

- Planificació *D* s'ha pogut transformar en *A* amb intercanvis d'operacions no conflictives: **equivalència per conflictes.**

# Seqüenciabile per conflicte

**Dues planificacions  $P$ ,  $S$  són equivalents per conflicte** si l'ordre de qualsevol parell  $I_i$ ,  $I_j$  d'operacions en conflicte és el mateix en les dues planificacions.

Si dues operacions conflictives s'apliquen en ordre diferent en dues planificacions → **planificacions no equivalents per conflicte**.

Exemples:

- $P_1: r_1(X), w_2(X);$
- $S_1: w_2(X), r_1(X); P_1, S_1$  no equivalents per conflicte
- $P_2: w_1(X), r_1(Y), w_2(X);$
- $S_2: w_1(X), w_2(X), r_1(Y); P_2, S_2$  equivalents per conflicte

# Seqüenciable per conflicte

**Una planificació  $P$  és seqüenciable per conflicte** si és equivalent per conflicte a alguna planificació seqüencial  $S$ .

Cal reordenar les operacions no conflictives de  $P$  per trobar la planificació equivalent seqüencial  $S$ .



# Seqüenciabile per conflicte: exemple I

PLANIFICACIÓ D (seqüenciabile per conflicte)		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4		read_item(X)
5		X:=X+M
6		write_item(X)
7		commit()
8	read_item(Y)	
9	Y:=Y+N	
10	write_item(Y)	
11	commit()	

PLANIFICACIÓ A (SEQÜENCIAL)		
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>
1	read_item(X)	
2	X:=X-N	
3	write_item(X)	
4	read_item(Y)	
5	Y:=Y+N	
6	write_item(Y)	
7	commit()	
8		read_item(X)
9		X:=X+M
10		write_item(X)
11		commit()

Planificació *D* equivalent a *A*:

- $r_2(X)$  llegeix  $X$  escrit per  $T_1$  en ambdues planificacions.
- $r_1(Y), w_1(Y)$  no en conflicte amb  $r_2(X), w_2(X) \rightarrow$  avançar  $r_1(Y), w_1(Y)$  en *D* és *A*.

# Seqüenciabile per conflicte: exemple II

PLANIFICACIÓ C			
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T</i>
1	read_item(X)		r1(X)
2	X:=X-N		
3		read_item(X)	r2(X)
4		X:=X+M	
5	write_item(X)		w1(X)
6	read_item(Y)		r1(Y)
7		write_item(X)	w2(X)
8		commit()	
9	Y:=Y+N		
10	write_item(Y)		w1(Y)
11	commit()		

PLANIFICACIÓ A (SEQÜENCIAL)			
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T</i>
1	read_item(X)		r1(X)
2	X:=X-N		
3	write_item(X)		w1(X)
4	read_item(Y)		r1(Y)
5	Y:=Y+N		
6	write_item(Y)		w1(Y)
7	commit()		
8		read_item(X)	r2(X)
9		X:=X+M	
10		write_item(X)	w2(X)
11		commit()	

Planificació C no equivalent a A:

- $r_2(X)$ ,  $w_1(X)$  en conflicte: no podem moure  $r_2(X)$  avall sense canviar resultat.

# Planificació de transaccions

- No totes les planificacions porten a un estat consistent.
- Donat un conjunt de transaccions, combinant operacions hi ha moltes planificacions possibles, unes porten a un estat consistent a la BD, altres no.
- El SGBD ha d'assegurar que la planificació que decideixi porti a un estat consistent.
- **SEQÜENCIALITAT:** Assegura consistència si la planificació triada és equivalent (té el mateix efecte) que una planificació seqüencial.

# Seqüenciabile per vista

Dues planificacions  $P$  i  $S$  són **equivalents en vista** si compleixen les 3 condicions següents:

1. El mateix conjunt de transaccions i operacions estan incloses en  $P$  i  $S$ .
2. Per a qualsevol operació  $r_i(Q)$  en  $T_i$  de  $P$ , si el valor  $Q$  llegit ha estat escrit per una operació  $w_j(Q)$  de  $T_j$ , la mateixa condició s'ha de mantenir per  $r_i(Q)$  en  $T_i$  de  $S$ .
3. Si l'operació  $w_k(Y)$  de  $T_k$  és la darrera operació en escriure  $Y$  en  $P$ , llavors  $w_k(Y)$  de  $T_k$  també ha de ser per  $S$ .

# Seqüenciabile per vista

**Equivalents en vista:** si cada operació de lectura llegeix el mateix valor d'escriptura (tant a l'inici com al mig) en ambdues planificacions, el resultat final igual.

Una planificació  $S$  és **seqüenciabile per vista** si la planificació és equivalent en vista una planificació seqüencial.

# Seqüenciabile per vista

Seqüenciabile per vista i per conflicte són similars si es compleix la condició de **suposició d'escriptura restringida** en totes les transaccions d'una planificació:

- Tota operació  $w_i(X)$  en  $T_i$  ve precedida d'una operació  $r_i(X)$  en  $T_i$ .
- Valor escrit per  $w_i(X)$  en  $T_i$  sols depèn del valor  $X$  llegit a  $r_i(X)$ : Nou valor  $X'=f(X)$  on  $X$  s'ha obtingut d'un  $r_i(X)$ .

# Seqüenciabile per vista: exemple

PLANIFICACIÓ A						
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1	read_item(X)		90	50	3	2
2	X:=X-N		90	50	3	2
3	write_item(X)		87	50	3	2
4	read_item(Y)		87	50	3	2
5	Y:=Y+N		87	50	3	2
6	write_item(Y)		87	53	3	2
7	commit()		87	53	3	2
8		read_item(X)	87	53	3	2
9		X:=X+M	87	53	3	2
10		write_item(X)	89	53	3	2
11		commit()	89	53	3	2

PLANIFICACIÓ B						
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>N</i>	<i>M</i>
1		read_item(X)	90	50	3	2
2		X:=X+M	90	50	3	2
3		write_item(X)	92	50	3	2
4		commit()	92	50	3	2
5	read_item(X)		92	50	3	2
6	X:=X-N		92	50	3	2
7	write_item(X)		89	50	3	2
8	read_item(Y)		87	50	3	2
9	Y:=Y+N		87	50	3	2
10	write_item(Y)		89	53	3	2
11	commit()		89	53	3	2

Planificacions *A* i *B* no equivalents per vista:  $r_i(X)$  no llegeix els mateixos valors en *A* i *B*.

# Seqüenciable per vista: exemple

PLANIFICACIÓ <i>G</i>			PLANIFICACIÓ <i>H</i> (seqüencial)		
<i>T3</i>	<i>T4</i>	<i>T5</i>	<i>T3</i>	<i>T4</i>	<i>T5</i>
read_item(Q)			read_item(Q)		
Q:=Q+25			Q:=Q+25		
	Q=25		write_item(Q)		
	write_item(Q)			Q=25	
write_item(Q)				write_item(Q)	
		Q=50			Q=50
		write_item(Q)			write_item(Q)

*G* i *H* **equivalents per vista**:  $r_3(Q)$  llegeix el valor inicial de *Q* i *T5* escriu el valor final de *Q* en *G* i *H*.

*G* **seqüenciable per vista** al ser equivalent per vista a la planificació seqüencial *H*.



# Seqüenciable per vista

Seqüenciable per vista menys restrictiva que seqüenciable per conflicte.

En **seqüenciable per vista**, es poden fer **escriptures cegues**, (el valor escrit  $w_i(Q)$  en  $T_i$  pot ser independent del valor que tingui, no depèn de  $r_i(Q)$  ).

Exemple planificació  $G$ :  $r_3(Q)$ ,  $w_4(Q)$ ,  $w_3(Q)$ ,  $w_5(Q)$ ,  $c_3$ ,  $c_4$ ,  $c_5$ ;

- $w_4(Q)$ ,  $w_5(Q)$  són escriptures cegues.
- $G$  **seqüenciable per vista**: equivalent per vista a planificació seqüencial  $H$ :  $T_3, T_4, T_5 \rightarrow H$ :  $r_3(Q)$ ,  $w_3(Q)$ ,  $c_3$ ,  $w_4(Q)$ ,  $c_4$ ,  $w_5(Q)$ ,  $c_5$ ;
- $G$  **no seqüenciable per conflicte**: no és equivalent per conflicte a cap planificació seqüencial. Si s'intercanvia canvia qualsevol  $w_k(Q)$  s'altera el resultat.

# Seqüenciable per vista: resum

- Una planificació seqüenciable per vista ~~↔~~ seqüenciable per conflicte.
- Tota planificació seqüenciable per conflicte → seqüenciable per vista.

# Seqüencialitat: comprovació

Donada una planificació  $S$ , construir un **graf de precedència o de seqüencialitat**, definit com  $G=(N,E)$  on:

- Conjunt de nodes  $N=\{T_1...T_n\}$  que són transaccions d'una planificació.
- Conjunt d'arcs dirigits  $E=\{e_1...e_n\}$ , un arc  $T_j \rightarrow T_k$  quan una operació de  $T_j$  apareix abans que alguna operació de conflicte de  $T_k$  en la planificació.

Per a detectar seqüencialitat de la planificació, cal verificar cicles del graf.

# Seqüencialitat: comprovació

Algorisme de comprovació de seqüencialitat d'una planificació  $S = \{T_1 \dots T_n\}$ :

1. Per a cada transacció  $T_j$  en  $S$  es crea un node  $T_j$  en el graf.
2. Per a cada cas on  $T_j$  executi  $r_j(X)$  després que  $T_i$  executi un  $w_i(X)$ , crear un arc dirigit  $T_i \rightarrow T_j$
3. Per a cada cas on  $T_j$  executi  $w_j(X)$  després que  $T_i$  executi un  $r_i(X)$ , crear un arc dirigit  $T_i \rightarrow T_j$

$T_i$	$T_j$
write_item(X)	
	read_item(X)

$T_i$	$T_j$
read_item(X)	
	write_item(X)

# Seqüencialitat: comprovació

Algorisme comprovació de seqüencialitat d'una planificació  $S = \{T_1 \dots T_n\}$ :

4. Per a cada cas on  $T_j$  executi  $w_j(X)$  després que  $T_i$  executi un  $w_i(X)$ , crear un arc dirigit  $T_i \rightarrow T_j$

$T_i$	$T_j$
write_item(X)	
	write_item(X)

4. La planificació  $S$  és seqüenciable



**graf de  
precedència no  
té cicles.**

# Seqüencialitat: comprovació

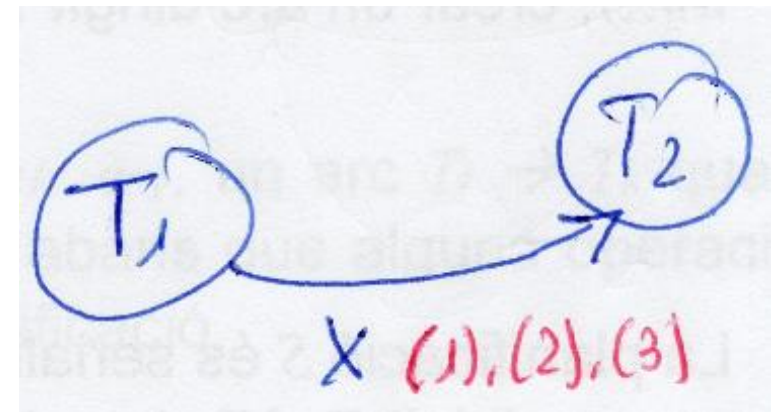
Un arc  $T_i \rightarrow T_j$  significa que  $T_i$  ha d'executar-se abans que  $T_j$  en qualsevol planificació equivalent a  $S$ .

Si no hi ha cap cicle a l'arc: es pot trobar una planificació seqüencial equivalent a  $S$ , ordenant d'aquesta forma les transaccions.

Si existeix un cicle, no existeix una única precedència, per tant no es pot trobar una planificació seqüencial equivalent → **Planificació no seqüenciable**

# Comprovació de seqüencialitat: exemple

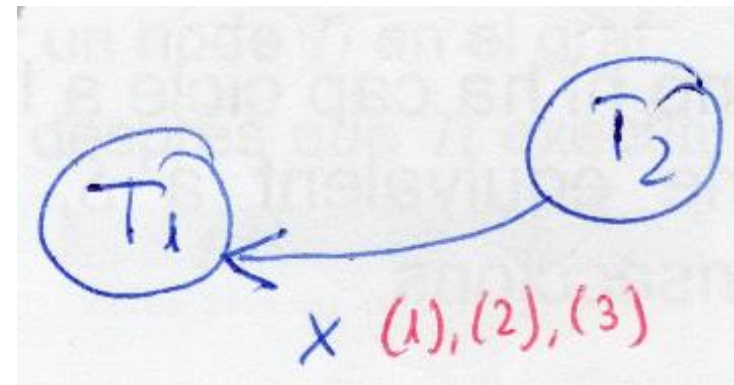
PLANIFICACIÓ A (SEQÜENCIAL)				
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>Arcs T1</i>	<i>T2</i>	<i>Arcs T2</i>
1	read_item(X)	(2)		
2	X:=X-N			
3	write_item(X)	(3), (1)		
4	read_item(Y)			
5	Y:=Y+N			
6	write_item(Y)			
7	commit()			
8			read_item(X)	(1)
9			X:=X+M	
10			write_item(X)	(3), (2)
11			commit()	



Planificació seqüenciable

# Comprovació de seqüencialitat: exemple II

## Graf



Planificació seqüenciable

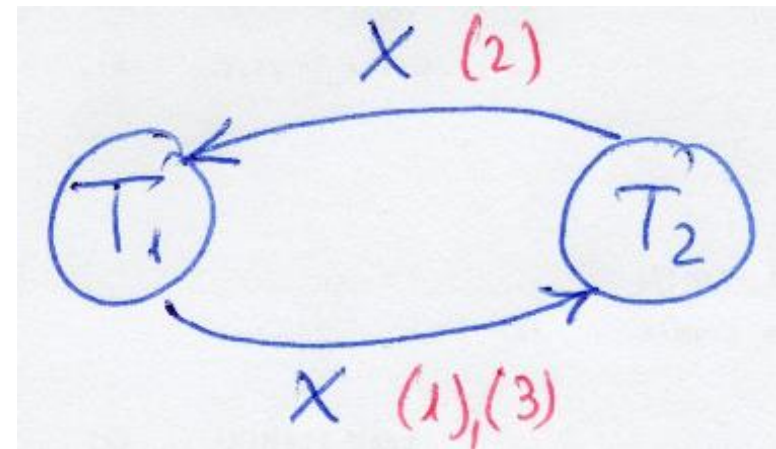
PLANIFICACIÓ B (SEQÜENCIAL)				
<i>t</i>	<i>T1</i>	<i>Arcs T1</i>	<i>T2</i>	<i>Arcs T2</i>
1			read_item(X)	(2)
2			X:=X+M	
3			write_item(X)	(3), (1)
4			commit()	
5	read_item(X)	(1)		
6	X:=X-N			
7	write_item(X)	(3), (2)		
8	read_item(Y)			
9	Y:=Y+N			
10	write_item(Y)			
11	commit()			



# Comprovació de seqüencialitat: exemple III

## Graf

PLANIFICACIÓ C				
t	T1	Arcs T1	T2	Arcs T2
1	read_item(X)	(1)		
2	X:=X-N			
3			read_item(X)	(2)
4			X:=X+M	
5	write_item(X)	(2), (3)		
6	read_item(Y)			
7			write_item(X)	(1), (3)
8			commit()	
9	Y:=Y+N			
10	write_item(Y)			
11	commit()			

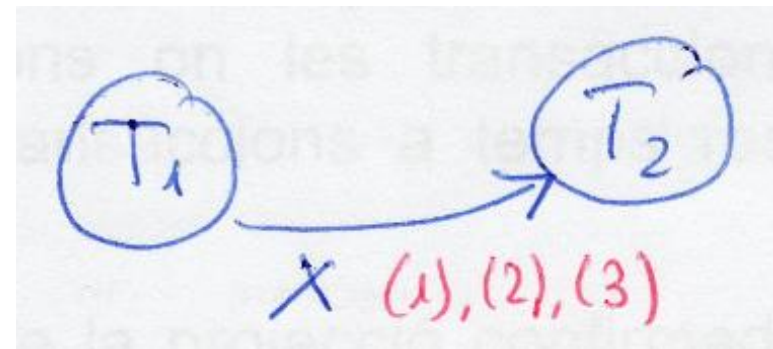


Planificació NO  
seqüenciable

# Comprovació de seqüencialitat: exemple IV

## Graf

PLANIFICACIÓ D				
T	T1	Arcs T1	T2	Arcs T2
1	read_item(X)	(2)		
2	X:=X-N			
3	write_item(X)	(3), (1)		
4			read_item(X)	(1)
5			X:=X+M	
6			write_item(X)	(3), (2)
7			commit()	
8	read_item(Y)			
9	Y:=Y+N			
10	write_item(Y)			
11	commit()			

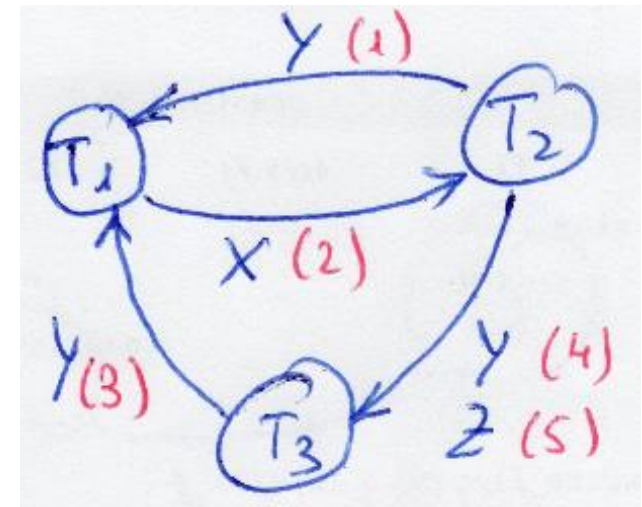


Planificació seqüenciable,  
equivalent a planificació A

# Comprovació de seqüencialitat: exemple V

PLANIFICACIÓ E						
t	T1	Arcs T1	T2	Arcs T2	T3	Arcs T3
1			read_item(Z)	(5)		
2			read_item(Y)			
3			write_item(Y)	(4), (1)		
4					read_item(Y)	(4)
5					read_item(Z)	
6	read_item(X)					
7	write_item(X)	(2)				
8					write_item(Y)	(3)
9					write_item(Z)	(5)
10					commit()	
11			read_item(X)	(2)		
12	read_item(Y)	(3)				
13	write_item(Y)	(1)				
14	commit()					
15			write_item(X)			
16			commit()			

## Graf



Planificació NO seqüenciable

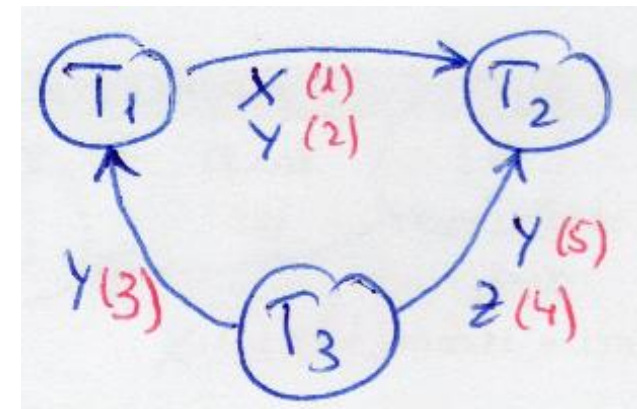
Cicles:

- $T_1 \rightarrow T_2 \rightarrow T_1$
- $T_1 \rightarrow T_2 \rightarrow T_3 \rightarrow T_1$

# Comprovació de seqüencialitat: exemple VI

PLANIFICACIÓ F						
t	T1	Arcs T1	T2	Arcs T2	T3	Arcs T3
1					read_item(Y)	
2					read_item(Z)	
3	read_item(X)					
4	write_item(X)	(1)				
5					write_item(Y)	(5), (3)
6					write_item(Z)	(4)
7			read_item(Z)	(4)		
8	read_item(Y)	(3)				
9	write_item(Y)	(2)				
10			read_item(Y)	(5), (2)		
11			write_item(Y)			
12			read_item(X)	(1)		
13			write_item(X)			

## Graf



Planificació seqüenciable

Planificació seqüencial  
equivalent:

- $T_3 \rightarrow T_1 \rightarrow T_2$

# Usos de la seqüencialitat

Planificació seqüenciable per conflicte és com dir que  $S$  és correcta, aprofitant concurrència operacions.

Planificació seqüenciable  $S \xrightarrow{X} S$  seqüencial.

En la pràctica, molt difícil trobar la seqüencialitat d'una planificació.  
Criteris de planificació:

- Càrrega sistema
- Temps esperat transacció
- Prioritat transacció

Difícil preveure com s'interpolen operacions d'una planificació per a garantir seqüencialitat.

# Usos de la seqüencialitat

Comprovació a posteriori (transaccions s'executen en un ordre i si no es poden seqüencialitzar, es cancel·len), és poc pràctic.

**Metodologia SGBD comercials:** Dissenyar **protocols de concurrència** que aplicats a transaccions garanteixen la seqüencialitat de totes les planificacions on les transaccions participen. Difícil definir seqüència estable transaccions a temps real (entrada contínua transaccions).

# Usos de la seqüencialitat

**Protocols de concurrència** que garanteixen seqüencialitat:

- Bloqueig a dues fases (utilitzada majoritàriament en SGBD)
- Ordenació per marca de temps
- Protocols multi-versió
- Protocols optimistes (certificació o validació)

# En resum...

Planificacions en base a seqüencialitat (per conflicte i per vista) i recuperabilitat garanteixen consistència BD.

Usos de la seqüencialitat